No. 2121 · Zaterdag 30 Augustus 1924. 41ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Feestelijke herdenking

VAN HET EEUWFEEST VAN

Mgr. M. J. Niewindt.

Met blijden jubel en groote dankaarheid is Zondag l.l. in de aloude t. Annakerk het heugelijk feit heracht, dat honderd jaar geleden Monseigneur Martinus Niewindt hier voet an wal zette om het groote werk an beschaving en bevrijding, waartoe ij door God was uitverkoren, aan vangen.

Voorzeker, daar is reden voor jbel en dankbaarheid. Blijde erkent eheel ons katholieke volk Mgr. Niewindt als zijn bevrijder, zijn bescherer, den verdediger van zijn heiligste echten, als zijn vader.

De wereld viert eeuwfeesten van unstenaars en geleerden, die hun alenten ten dienste gesteld hebben an de beschaving der menschheid; an groote helden, die ten koste van roote offers, de vrijheid en onafhanelijkheid van hun land bevochten ebben.

Hoeveel meer reden voor ons, het euwfeest te gedenken van Hem, die wam in den Naam des Heeren, om ns Volk het heiligste goed te brenen, zijn godsdienst en christelijke eschaving; — van Hem, die ten koste an de grootste offers, geheel zijn leven earbeid heeft aan de vrijmaking op eestelijk en stoffelijk gebied, van ons veracht, geknecht volk.

Ons volk heeft zijn plicht van dankaarheid begrepen, heeft feestgevierd n gejubeld van ganscher harte, zooals en christelijk volk kan jubelen en eestvieren.

Dagen, weken lang is er gearbeid oor nijvere handen van enkele kaholieke dames voor de versiering van e St. Annakerk. Terwijl des daags r druk gewerkt werd om het Huis ods een zoo feestelijk mogelijk aanien te geven, weerklonk des avonds, edurende de dagen van het Triduum, et woord van den gewijden redenaar, astoor J. van de Veer, ter verlichng en versiering van die andere, eestelijke, levende tempels van den . Geest, die zijn de harten der geoovigen. Het werk van geestelijke stoffelijke voorbereiding toch moet and aan hand gaan. Want geen cht roomsch feest is er mogelijk of enkbaar, als 't niet gepaard gaat met en geestelijke vernieuwing.

De versiering der kerk inwendig as, in één woord, schitterend, geouden in zachte, teere tinten van loemenslingers en fijne, artistieke loemenmanden, die des avonds traalden in een zee van licht. n dat alles overheerscht door de auselijke kleuren van 't wit en eel der draperieën die van uit et gewelf der kerk in sierlijke bochen neerhingen langs de kolommen. Door de goede hulp van enkele R. K Militairen had ook het uiterlijk der erk en het kerkplein een feestelijk anzien gekregen.

En toen zaterdagavond de laatste and gelegd werd, zoowel aan e geestelijke als stoffelijke voorbeiding van het feest, werd het plechg ingeluid door het vroolijk gebeier er klokken. De feeststemming was r, die zich den volgenden dag zoo chitterend zou openbaren.

Een onafzienbare rij van geloovien knielde met dankbaar hart neer an de Tafel des Heeren, om Gode ank te brengen voor de groote weladen door Mgr. Niewindt aan Curaçao bewezen.

DE PONTIFICALE H. MIS.

Tot in de uiterste hoeken was de athedraal met geloovigen gevuld en elen die zich met een plaats op het erkplein moesten tevreden stellen. Om uur arriveerde Z. D. H. Mgr. uylsteke, vergezeld van zijn Secrearis, Pater Wahlen en de Heeren er Feestcommissie. Voorafgegaan oor bruidjes en begeleid door de eeren der Feestcommissie schreed Monseigneur voorwaarts naar de eur der kerk, naar Z. D. H. door e geestelijkheid op plechtige wijze ntvangen werd.

Terwijl het mannenkoor van St. nna de „*Ecce Sacerdos magnus*" van J. Kreitmaier uitvoerde, trad Mgr. zegenend de kerk binnen.

Bij de Pontificale Mis werd Mgr. geassisteerd door Mgr. ELLIS en den Hoogeerw. P. Vicaris M. LUYCKX als troondiakens, den Zeereerw. Pastoor VAN DEN ELSEN als Presbiter assistens, de Zeereerw. Pastoors SMIT en HAGEMANS als Diaken en Subdiaken, de Eerw. Paters WAHLEN en VERRIET als ceremoniarii, de Eerw. Paters van ROOY en SCHIPPER als acoliethen, BOERBOOMS als thuriferarius, REISCH ad mitram en DELLAERT ad baculum.

Op waarlijk verdienstvolle wijze werd door het mannenkoor de Mis „*Stella Maris*" van P. Griesbacher gezongen.

Na het Evangelie werd door Mgr. Vuylsteke de volgende feestrede uitgesproken, waarin de verdiensten van den grooten Man op waardige wijze werden geschetst, en waarin door Mgr. met diep ontroerde stem in naam van geheel het Katholieke volk dank werd gebracht aan den grooten Weldoener van ons volk.

(Rede van Mgr. Vuylsteke)

Gedenk uwe oversten, die u het woord Gods verkondigd hebben; beschouwt het uiteinde van hun wandel, en volgt hun geloof na. Hebr. XIII.7.

Ik heb deze tekstwoorden ontleend aan het epistel op den feestdag van den H. Willebrord, den patroon der Nederlandsche Christenheid, den grondlegger van het Christelijk geloof in Nederland.

Wat de H. Willebrord geweest is voor Nederland, dat is Mgr. Niewindt geweest voor Curaçao. De H. Willebrord verliet Engeland in 690 om het Christelijk geloof te prediken aan onze voorvaderen in Nederland.

Mgr. Niewindt verliet Nederland in 1824 om datzelfde geloof te komen prediken in Curaçao. En al bestond er een Christelijke [illegible] van Curaçao, zooals het zich heden aan onze oogen vertoont.

Groote mannen, groote gebeurtenissen, zegt Kard. Newman, zijn als de bergen. Hoe verder men afstaat, des te meer komt hun grootheid uit.

Het is heden, 100 jaren geleden, dat Mgr. Niewindt hier voet aan wal zette. Hoe meer jaren er voorbijgingen, hoe meer de Curaçaosche missie zich ontwikkelde op den grondslag door hem gelegd, des te meer begon zijn groote figuur uit te schijnen.

Hoe komt het dat zijn nagedachtenis nog zoo levend is onder ons?

Hoe komt het dat hij onder al zijn opvolgers uitblinkt?

Zijne werken spreken nog tot ons, en roepen ons toe: Onderhoudt wat ik U geleerd heb. De 15 parochies door hem gesticht, de scholen er aan verbonden, de plaats die het Ap. Vic. van Curaçao inneemt onder de omliggende diocesen en Vicariaten, de beschaving en de rust die hier heerschen, de goede naam die gij, Curaçaoenaars, als Katholieken geniet, het is alles zijn werk.

De strijd die hij heeft moeten strijden tegen zijne vijanden, de laster dien hij heeft moeten verduren, de opoffering die hij zich getroost heeft ter wille van U, dat alles verdient onze grootste bewondering.

Zijn volharding in zijn voornaamste verplichting als kerkvoogd, de inrichting en de vooruitgang van het Apost. Vic. was de karaktertrek van zijn Hollandschen geest. Al werden zijn priesters hem door den dood ontrukt, al verlieten zij hem om naar Holland terug te keeren, hij hield stand. Heeft hij een visioen gehad, dat dit arme onbeteekenende Curaçao toch een toekomst had? Men zou geneigd zijn het te zeggen. Hoe anders te verklaren zijn verlangen, dat een religieuze orde zich het lot van deze missie zou aantrekken, wat haar redding is geweest? Hoe anders te verklaren, dat hij het onderwijs zulk een voorname plaats toedacht, en hierin bijna al zijn tijdgenooten voor was?

En toch verdient hij daarom onze grootste bewondering niet. Neen, er was nog iets anders in hem. Er brandde een vuur in zijn ziel, er werkte een kracht in hem, die hem tot dat alles aandreef. Ik zal het U zeggen, maar ik wilde eerst nog iets vragen.

Wat heeft hem er toe bewogen zijn parochie, zijn vaderland, zijn familie te verlaten en 36 jaar lang, hier, in een vreemd land, zoo ver van Holland verwijderd, en zoo moeilijk te bereiken in dien tijd, zich aan het heil der zielen te wijden? Een betere positie? Verre van daar. Hij een had benijdenswaardige positie in de hoofdstad des lands.

De meesten die van Holland hierheen komen, doen het niet uit liefde tot de Kolonie, maar uit liefde tot het geld, en een betere positie. In geen enkel opzicht vond Mgr. Niewindt hier wat hij in Holland verliet.

Maar wat bewoog hem dan? Iedereen zoekt zijn geluk. Maar wie zeide hem, dat hij hier gelukkiger zou zijn, of gezonder, of meer gezien dan in Amsterdam, zijn geboortestad? In plaats van geluk ondervond hij bittere teleurstelling. In plaats van gezondheid een ziekte die hem zijn geheele leven geplaagd heeft. In plaats van in aanzien te stijgen werd hij niet zelden op grove wijze beleedigd en ondervond tegenwerking van zijn eigen geloofsgenooten.

Maar wat bewoog hem dan?

Dacht hij hier een bloeiende Katholieke gemeente te vinden? Neen, hij wist maar al te wel, dat een groot deel van zijn katholieken uit verachte, arme, onwetende slaven bestond.

Maar wat ter wereld heeft hem dan bewogen?

Hij kende Curaçao niet. Hij kende Uwe voorvaderen niet. En onbekend maakt onbemind. Neen, toch niet. Er was iets dat hij kende. Er was iets dat hij kende en liefhad. Er was iets waarvoor hij bereid was alles te geven, en alles op te offeren. Er was iets dat hij geleerd had lief te hebben, als Christen, als Priester bovenal, en dat waren de onsterfelijke zielen. De zielen die gevaar liepen verloren te gaan, de zielen die om voedsel smachtten, de zielen, naar Holland gekeerd, die smeekten: Kom en help ons.

Hij is gekomen ter wille der onsterfelijke zielen. Zijn liefde voor de onsterfelijke zielen in deze Kolonie heeft hem bewogen. Hij zeide het den Zaligmaker na: „Ik heb medelijden met de schare". Hij zeide het den H. Paulus na: „Ik ben alles voor allen geworden om allen zalig te maken." Daarom heeft hij een standbeeld verdiend.

Daarom heeft hij een plaats verdiend in uwe harten. Daarom moet gij hem heden uw dankbaarheid en uw hulde bewijzen.

In naam van uwe voorvaderen, die hij zoo zeer heeft lief gehad en die nu rusten in den slaap des vredes, komt vooruit, Curaçaoënaars, en brengt hulde aan dien grooten man. Komt vooruit, gij zonen en dochteren van Curaçao, en spreekt, uw dank uit en zegt hem: Dank Mgr. Niewindt, duizend maal dank. Dank, dat gij ons door uw woord en uw voorbeeld geleerd hebt onze eenige onsterfelijke. naar Gods beeld geschapen, onze door Gods genade bestraalde, zoo schoone ziel lief te hebben, en alles te doen om haar in dit eenige korte leven zalig te maken.

Dank, Mgr. Niewindt, dat gij ons geleerd hebt, God boven alles lief te hebben, en onzen naaste als ons zelven. Dank dat gij zooveel voor Curaçao hebt gedaan. Dank. Wees onze voorspreker bij God, en bid voor ons, dat wij allen, priesters en leeken, ouders en kinderen, onderhouden wat gij ons geleerd hebt en in Gods liefde mogen sterven.

Na de H. Mis werd door geheel het volk, begeleid door de machtige tonen van het orgel, een feesthimne gezongen, speciaal voor dien dag vervaardigd, op de wijze van: „Aan U, [illegible]

RECEPTIE.

Ten elf uur had ten huize van Mgr. Vuylsteke de plechtige receptie plaats, waarbij tegenwoordig waren de geestelijkheid, de Heeren der feestcommissie en waarbij ook werden opgemerkt, namens den Curacaoschen R. K. Volksbond de Heeren J. H. Sprockel en Mauricio N. de Jongh.

Namens de Eerw. Geestelijkheid sprak de Hoogeerw. Pater Vicaris M. LUYCKX, met steeds stijgend enthousiasme de volgende woorden:

Rede van den Hoogeerw. Pater Vicaris M. Luyckx.

Monseigneur:

Het Katholieke volk van Curaçao, vertegenwoordigd door de Feestcommissie en de Geestelijkheid, verschijnt hier voor U. D. H. om de dankbare gevoelens van hun hart uit te spreken op dezen gedenkwaardigen dag.

Want dat eenvoudige feit van de aankomst van Pastoor Niewindt in de haven van Curaçao op 27 Augustus 1824 vormt in werkelijkheid een keerpunt in de geschiedenis onzer kolonie, waarin de overgang begon van verdruktheid tot blijde vrijheid, van doodslaap tot volle levenskracht, van dorheid tot ongekenden en bewonderenswaardigen bloei.

Op dien datum slechts één katholieke kerk, de oude, vervallen St. Anna-kerk; over het geheele eiland geen enkele katholieke school; de godsdienst zelve tot een parodie geworden voor andersdenkenden, door eigen geloofsgenooten niet gewaardeerd, weinig gekend en wie weet, door hoe weinigen beleden en in praktijk gebracht.

Pastoor Niewindt is de groote emancitor geworden van de katholieke bevolking van Curaçao.

Hij heeft den slaaf het katholieke geloof gegeven.

Hij is de wegbereider geweest voor de vrijmaking van den slaaf. Veel meer.

Alleen aan Hem is het te danken, dat de slaaf aan de weldaden der christelijke beschaving deelachtig werd, maatschappelijk de gelijke kon worden van de andere groepen der bevolking.

Hij heeft den vrijgeborene zijn katholiek geloof en godsdienst leeren waardeeren, openlijk leeren belijden en godvruchtig leeren beleven.

Als de katholieken thans een eervolle plaats innemen in onze kolonie, dan heeft Mgr Niewindt daartoe den kloeken en vruchtbaren grondslag gelegd.

Mgr Niewindt is inderdaad een groot man geweest, een man van de Goddelijke Voorzienigheid, een man, die zijn tijd vér vooruit was.

In 1868 stelden de Bisschoppen van Nederland in hun gezamenlijk Vastenmandament het hoog ideaal en de plicht voor alle katholieke ouders vast: „Elk katholiek kind op een katholieke school en geen katholieke parochie zonder katholieke school". Acht jaren voordien was Mgr. Niewindt gestorven en vóór Zijn dood was dat ideaal al verwezenlijkt in heel het Curaçaosche missiegebied en kon Hij aan zijn opvolger nalaten: een katholieke school in elke parochie.

Indien wij het op dezen blijden gedenkdag durven bestaan het gedurende 36 jaren gestadig werken van Mgr. Niewindt tot ééne gedachte te herleiden, dan zou ik zeggen dat op dezen dag alle katholieken blijmoedig en dankbaar moeten erkennen, dat zij aan Mgr. Niewindt te danken hebben alles wat aan een volgzaam en dankbaar volk kan gegeven worden in gulden vrijheid en grondige katholieke beschaving.

Wij, priesters, die hier Zijn apostolisch werk in dit missiegebied voortzetten, wij brengen Hem onze oprechte hulde en dank voor het bewonderenswaardige werk van katholieke organisatie, dat Hij hier tot stand bracht, bij Zijn dood achterliet en dat, nauwelijks tien jaar later, de Orde van St. Dominicus onveranderd, zonder eenige bijvoeging, als de kostbare erfenis van een bisschoppelijken geloofsheld kon aanvaarden, om op dien schoonen en hechten grondslag voort te bouwen. In U. D. H. Monseigneur, zien wij den waardigen opvolger van Mgr Niewindt, bekleed met dezelfde bisschoppelijke waardigheid, door Hem met zooveel eer gedragen, waaraan Hij zooveel luister en schittering heeft toegevoegd.

Monseigneur,

Het katholieke volk van Curaçao komt tot U. D. H. vol vertrouwen, omdat het weet, dat het steeds bij voorkomende gelegenheden in U. D. H. een beschermer en verdediger zal vinden van zijn rechten en vrijheden, even kloek en wijs, even onversaagd en standvastig als in den eersten Apostolischen Vicaris van Curaçao, den onvergetelijken, den roemrijken, den door alle bisschoppen en priesters te bewonderen en na te volgen katholieken kerkvoogd, Mgr. Martinus Johannes Niewindt.

Dixi.

Toen nam de Heer B. VAN DER VEEN ZEPPENFELDT het woord, en sprak uit naam van het Katholieke Volk van Curaçao de volgende diepgevoelde rede.

Rede van den Heer B. van der Veen Zeppenfeldt.

Monseigneur.

Hoogeerwaarde Pater Vicaris

Zeereerwaarde Paters

Mijne Heeren.

Door stijgt uit ons aller hart een blijde jubelkreet, nu wij hier samengekomen zijn om U. D. H. onze hartgrondige gelukwenschen aan te bieden bij de herdenking van de gelukkige aankomst alhier honderd jaar geleden, van Monseigneur Martinus Niewindt.

Honderd jaar!

Wat waren de omstandigheden anders, toen een eeuw geleden Pastoor Niewindt voor het eerst hier voet aan wal zette!

Wat is er sinds dien tijd een zegen gekomen over de Katholieken van de Kolonie Curaçao!

Wat heeft de Hemelsche genade een ontwikkeling en wasdom geschonken aan den arbeid waarvan Monseigneur Niewindt de grondlegger is geweest!

Hoeveel is door hem niet gewerkt gezucht en gezwoegd!

Getrouw aan zijn devies heeft hij den arbeid in welken vorm ook nooit geweigerd noch gevlucht.

Hoeveel tegenwerkingen en moeilijkheden heeft hij niet moeten weerstaan!

Doch dankbaar mogen wij terugzien op den afgelegden weg, op hetgeen in die honderd jaar is tot stand gebracht.

Het werk door Monseigneur Niewindt aangevangen en door zijn opvolgers op zoo'n waardige wijze voortgezet, verheugt zich hier door God's genade iederen dag meer en meer in grooter bloei.

Groot, nuttig, vruchtbaar is zijn werk voor de Kolonie Curaçao geweest.

Daar was voor hem geen offer te groot, geen strijd te zwaar.

Naar gelang de middelen het gedoogden en ten koste van onnoemelijk veel opofferingen begon hij ervoor te zorgen dat het R. K. bijzonder onderwijs meer en meer, zoowel hier op Curaçao als op de andere eilanden, overal onder het bereik kwam van groot en klein, van rijk en arm en van de onderdrukte klasse.

En nu, na honderd jaar!

De verdiensten door hem en zijn waardige opvolgers vergaderd voor kerk en maatschappij, voor geloof, beschaving, wetenschap en ziekenverpleging zijn eenvoudig niet te schatten.

Tot in het verre nageslacht zullen zij getuigenis afleggen van zijn kloeken geest en doorzettingsvermogen.

Waarlijk, wij kunnen den goeden God niet genoeg danken voor al het goede in die honderd jaar tot stand gebracht. Groot is daarom ook onze dankbaarheid. En om die dankbaarheid en diepen eerbied voor dien onverschrokken held en verdediger onzer katholieke rechten en rechtmatige belangen te vereeuwigen, hebben wij met Uwe goedkeuring en de gewaardeerde medewerking van eenige dames gelden ingezameld om voor hem een standbeeld hier op te richten.

Monseigneur. Ik heb de eer U de dankbaarheid, liefde, eerbied en aanhankelijkheid aan te bieden, niet alleen van ons allen hier tegenwoordig, maar ook van de geheele katholieke bevolking van de Kolonie Curaçao, met den wensch dat de goede God het werk door Monseigneur Niewindt hier aangevangen, en door U op zoo'n onovertrefbare wijze voortgezet blijve zegenen met Zijn rijkste zegeningen.

Diep ontroerd gaf Mgr. Vuylsteke uiting aan de gevoelens van zijn hart: op de eerste plaats om dank te brengen voor de schoone woorden tot hem gesproken, en voor de ijverige bemoeiingen der Heeren Commissieleden en medehelpsters om het feest zoo schitterend te doen slagen; maar ook om zijn priesters en zijn volk te wijzen op hetgeen geheel het leven en de wonderbare werkzaamheid van Mgr. Niewindt bezielt, dat is, zijn groote liefde. Hoe meer Mgr. zich verdiepte in de geschriften van zijn grooten voorganger des te schooner en heerlijker rees zijn figuur voor Hem op, stralend in zijn overgroote liefde. Daarin moeten wij Hem navolgen. Zooals Mgr. Niewindt zijn volk heeft liefgehad en zich ter liefde van het volk alle offers en arbeid getroost heeft, zoo moeten ook wij elkander liefhebben; wij allen, priesters en leeken; en door ons woord en voorbeeld elkander steunen en helpen tot bereiking van het groote doel van ons leven: dat is: de zaligmaking onzer zielen. Zoo zullen wij ons de waardige navolgers toonen van onzen grooten Mgr. Niewindt.

PONTIFICAAL LOF.

Van heinde en verre waren de geloovigen samengestroomd om deze plechtige sluiting van het feest, die de kroon zette op alles, bij te wonen. Van verre reeds trokken de jaarcijfers 1824—1924, geheel in licht, bekroond door 't Wapenschild van Mgr. Niewindt, aller aandacht. Niet alleen de kerk, ook het kerkplein was geheel gevuld. En in de kerk zelve was 't een lichtfeest van overweldigende schoonheid, simbool van de gouden blijheid die aller harten vervulde.

Nadat Monseigneur in woorden vol ontroering allen had opgewekt tot een groote dankbaarheid, weerklonk het machtige „*Te Deum laudamus: U, o God, loven wij,*" een lied van hulde en dankbaarheid, dat zeker in aller

harten weerklank vond. Met het feestlied, door allen meegezongen, werd het schoone feest besloten.

Het is een sublieme uiting geweest van Roomsch enthousiasme, en van christelijke dankbaarheid voor zijn grootsten Weldoener.

Wij hebben slechts één wensch, dat namelijk de geest die verleden Zondag zóó schoon, en op zoo sublieme wijze is tot uiting gekomen, moge voortduren, tot versterking van het geloof van ons Volk ten zegen van kerk en maatschappij.

Naklanken

VAN HET

Eucharistisch Congres

TE AMSTERDAM.

Het oordeel van den Kardinaal-Legaat over het Congres.

Aan een interview van een redacteur van „De Tijd" met den Kardinaal-Legaat ontleenen wij het volgende:

En nu vraag ik Uwe Eminentie met de grootste vrijmoedigheid van den journalist: Zijt gij over ons katholieke volk, over uw landgenooten tevreden?"

Het antwoord van Zijne Eminentie den Kardinaal-Legaat luidde beslist:

— „Gelijk het de deelneming van alle Congressen heeft overtroffen, zoo overtreft het ook de grootste verwachtingen. Ik heb dit uit den mond van zoovelen reeds gehoord. Er is een duidelijk bewijs geleverd van het diepe en allerlevendigst geloof der Amsterdamsche Katholieken."

— „Niet met den uiterlijken luister," — aldus de journalist — „welke een wereldstad als het toenmalige Weenen u kon te aanschouwen geven, hebben wij Katholieken dit Congres kunnen omringen. Niet als in katholieke landen kon dit jubeltij voor ons Katholieken worden een kerkelijk-wereldlijk feestgetij. Intusschen hebben allen hun krachten ingespannen, om dit Congres allereerst te richten naar het kerkgebouw zelf."

— „Zeer goed was dit gezien! antwoordde de Kardinaal. Maar 't is toch immer betreurenswaardig, dat in een land van vrijheid als Nederland, het den Katholieken niet vergund wordt openbaar hun hulde te brengen aan Hem, Die de eenige Koning is van heel de maatschappij!"

— „Mag ik Uwe Eminentie vragen, wat wel het meest U heeft getroffen in de afgeloopen dagen?"

En 't antwoord was dadelijk:

— „Het diep geloof, dat zoo overweldigend tot uitbarsting kwam!"

— „En wat verhoopt Uwe Eminentie van dit Congres in onze Mirakelstad voor de wereld?"

— „Den waren vrede: toenadering tusschen de volken en verzoening door den overvloed van genaden, die onze zoo minnende Jezus uit Zijn Eucharistisch Hart over de wereld uitstort."

En in zijn afscheidswoord aan de Pers schrijft Kardinaal van Rossum:

„Alle onze verwachtingen, hoe hoog ze ook gespannen waren, zijn zeer verre overtroffen, gelijk er dan ook onder landgenooten en vreemden slechts één roep is over het wonderbaar allesovertreffend welslagen van het Congres. Herhaaldelijk dachten Wij: O, kon de H. Vader zelf eens zien wat er omgaat binnen Amsterdam."

***

HET LIBERALE „**Vaderland**" *schrijft over het Congres het volgende:*

Het Eucharistisch Congres van Amsterdam, heeft behalve de religieuse beteekenis voor de geloovigen in de eucharistie, ook nog een meer gewone, wereldlijke, internationale en ook nationale beteekenis.

Op internationaal gebied is de demonstratie van Amsterdam een nieuw bewijs van de weer meer dan ooit groote werkkracht der Roomsche Kerk. De Eucharistie is het meest uiterlijke der Katholieke Kerk, waardoor zij zich meer dan door alle andere verschillen van de overige christelijke kerkgenootschappen onderscheidt. Hebben vele protestanten indertijd de Roomschen niet genoemd: de aanbidders van den broodgod? Sinds eenige jaren echter is het juist op de eucharistische bijeenkomsten, dat de Katholieke Kerkmacht haar grootste triomfen viert. Toen het eerste eucharistisch congres in 1881 te Rijssel bijeenkwam, waren er misschien naar verhouding nog wel meer geloovige katholieken dan thans, maar het katholicisme zelf leek velen toch geen actieve factor meer van vooruitgang en ontwikkeling; sommigen hielden het nog slechts voor een residu van het verleden. De Paus was zoo pas ontzet uit zijn wereldlijke macht, Oostenrijks invloed was uit Zuid-Duitschland uitgewezen en het nieuwe Duitsche rijk was een hoofdzakelijk protestantsche mogendheid, waarin het centrum nog uitsluitend als een oppositiemacht in defensieve stelling optrad; in België voerden de liberalen een anti-clericale schoolpolitiek, in Frankrijk begon zich de geest te laten gelden, welke tot de scheiding van kerk en staat, tot het zoogenaamde Combisme, zou leiden. De bisschop van Parijs, die met zijn collega van Mechelen een der voornaamste inrichters was van het eerste congres, zag in het nieuwe instituut hoofdzakelijk een strijdmiddel tegen de vrijmetselarij.

Er is sindsdien zeer veel veranderd; het katholicisme is niet meer alleen een conservatieve weerstandskracht; het is zelfs een actieve factor der ontwikkeling geworden, een macht op politiek en sociaal gebied; ook in de letterkunde, in kunst en wetenschap is het aandeel der Katholieken in de laatste veertig jaren grooter geworden. Van dit alles is er sprake op de eucharistische congressen; het is immers juist het doel van de moderne katholieke beweging, om het kerkelijke zoo nauw mogelijk met het algemeene leven van dezen tijd te verbinden? De bijeenkomst van Amsterdam heeft trouwens nog een zeer bijzondere beteekenis, door de bijzondere aandacht, welke er gewijd wordt aan het vraagstuk van de vereeniging der Oostersche kerken met Rome. De herovering van het heele kustgebied der Oostelijke Middellandsche Zee, waar een aantal autonome kerken bestaan, was een lievelingsgedachte van Paus Leo XIII; zijn groote gaven van diplomaat heeft hij aangewend, om het werk voor te bereiden. Het doel is ook thans nog niet bereikt, maar Rome werkt steeds langzaam. Het heeft den tijd voor zich en het congres van Amsterdam bewijst in ieder geval, dat er reeds een begin van toenadering is.

En de nationale beteekenis? Die vrijzinnigen, welke waarlijk vrij van zin zijn, zullen er zich tot op zekere hoogte over verheugen, dat die groote katholieke plechtigheid voor de eerste maal in Nederland plaats heeft en dat onze katholieke landgenooten daardoor eenige dagen van hooge geestelijke verheuging te genieten krijgen. De katholieken, die een paar eeuwen lang een als het ware verschrompeld en benepen leven geleden hebben in ons land, zijn nu niet alleen, maar voelen zich ook volkomen gelijkberechtigd. Er was immers nog iets meer dan de uiterlijke onderdrukking, die moest worden weggenomen? In de Zuidelijke — de katholieke — Nederlanden was de Roomsche godsdienst allerminst onderdrukt en toch is het daar, in de XVIIe en XVIIIe eeuw, al evenzeer als in Noord-Brabant en in het katholieke Gelderland tot een soort van stilstand der beschaving gekomen. Het actieve element der cultuur in die tijden was [illegible]

Later is dat anders geworden. De beschaving is nu veelomvattender. Naast elkaar werken verschillende richtingen tot verdere ontginning van alle krachten in den mensch. De wijze, waarop de katholeke landgenooten zich langzamerhand tot een gelijkwaardige en zelfbewuste medewerking hebben opgewerkt, is een der belangrijkste gebeurtenissen uit de Nederlandsche geschiedenis der laatste eeuw. Het eucharistische congres in onze hoofdstad is als het ware een symbolische bekroning van dit werk. Wij begrijpen dan ook ten volle den trots en de blijdschap der katholieke Nederlanders.

De werkelijke vrijzinnigheid kan die vreugde en dien trots begrijpen. Zij moet echter telkens waarschuwen tegen eenzijdigheid en overdrijving, welke zij wel is waar ook begrijpt, maar waarin zij een bedreiging ziet juist van den rijkdom van synthese.

* * *

De **Brusselsche „STANDAARD"** schrijft:

„Hoe dikwijls werd niet van Hollandsche zijde gewezen op het feestelijke banierenvertoon der zuidelijke Nederlanden? Hoe stelde men ook de koele Noord-Nederlandsche deftigheid tegenover de uitgelaten betoogingen der feestelijke Vlamingen? Ditmaal echter heeft Roomsch Nederland bewezen, dat het de zuidelijke broeders op schitterende wijze weet te evenaren, zoo niet te overtreffen.

„Ontzaglijk was de indruk dezer wereldhulde op het gemoed veroorzaakt, en Nederlandsche niet-katholieke organen getuigden van den ongeëvenaarden weerslag op 't Nederlandsche volk verwekt.

Wie had inderdaad zoo iets voor enkele jaren in Nederland mogelijk durven achten?

Hier past dan ook een woord van bewondering voor de Nederlandsche katholieken, hun sterken strijd, hun vaste overtuiging, hun volhoudende actie, hun voortreffelijke pers.

De druk, welke eens op al wat katholiek was in Nederland rustte, zooals de druk welke eens op de Engelsche geloofsbroeders woog, is afgeschud, en in de volheid hunner alomvattende cultuur staan ze op de eerste rij onder de staatsburgers van hun land."

* * *

De **Christelijke-Historische „NEDERLANDER"** maakt zich naar aanleiding van het Congres ernstig bezorgd over de toekomst der Christenheid.

Terwijl de schare van millioenen en millioenen roepen om *een herder*, gelooft de „*Nederlander*" niet, dat het Congres hun die bezielende kracht zal gebracht hebben.

Niets anders dan:

„Kerkelijke praal, zinnenbekoring, herwekking van het verdwijnend bijgeloof, ongezonde mystiek, verflauwing der grenzen tusschen de aanbidding van God en de vereering van menschen, — deze behoorden tot de *wapenen*, — en deze zullen, naar wij vreezen, ook behooren tot de *vruchten* van deze grootsche „bevordering van den Eucharistischen eeredienst."

De „*Nederlander*" kan gerust zijn. De schare van millioenen zelve zal antwoorden, als het onder den indruk en den weldadigen invloed van het grootsche gebeuren te Amsterdam zich dichter bij God zal gaan voelen.

Een beschouwing van „DE TELEGRAAF".

Het vrijzinnige dagblad „de Telegraaf" schrijft:

Wij wezen er ter deze plaatse reeds op dat het aanstaande Congres een niet te onderschatten beteekenis kan hebben ter verspreiding en bevestiging der vredesgedachte.

„Kan hebben" zeggen wij behoedzaam, want wij willen den schijn niet aannemen van te behooren tot de ingewijden, die weten wat er in deze dagen zal worden gesproken. Wij durven echter gerust voorspellen, dat alle politieke zinspelingen met de grootste zorg zullen worden vermeden en over het Vredes-contract van Versailles en al wat daarop is gevolgd geen galm zal worden vernomen.

Maar alleen reeds het feit, dat dit congres eucharistisch en internationaal is, zegt veel.

Het brengt derhalve uit heel de wereld menschen te zamen, bezield met een groote gedachte boven kleine eigenbelangen verheven: God als de Heer dezer wereld te eeren en te aanbidden. Zelfs alleen reeds de aanwezigheid zooveler nationaliteiten, in dat ééne alvast eensgezind, vereenigd in onze betrekkelijk kleine stad, heeft belang. En men zegge niet: dat treffen der nationaliteiten heeft toch ook plaats ter gelegenheid eener Olimpiade of iets dergelijks. Neen, dat gaat niet op.

Daar immers komen zij ten slotte bijeen om elkaar te overtroeven en te overtreffen. Het Eucharistisch Congres echter vraagt overeenstemming en broederschap tusschen de kinderen van eenzelfden Vader, elke wedijver, gewoonlijk de oorsprong der verwikke[illegible] de volkeren, elk rasverschil, iedere gedachte aan eigen superioriteit moet hier wijken.

Dus in een geest van eendracht en saamhoorigheid in het groote religieuze verband hunner kerk, zullen die afgevaardigden der gansche wereld, opgaan ten congres.

Daar is echter meer.

Als de opperste leider in de Kath. Kerk een wachtwoord uitgeeft, weten we hoe dat wordt gehoord en volbracht.

Welnu, wij zeiden het reeds, tijdens het Int. Euch. Congres van 1922 te Rome, dat nog altijd het vredescongres wordt genoemd, heeft de Paus zijn treffende woorden gesproken:

„Ik wil verklaren, dat inderdaad met de hervatting der glorierijke reeks der Euch. Congressen, — door de genade Gods, — de universeele pacificatie moet beginnen en ook zal beginnen."

En als thans, even als toen, in al de kerken der stad het gezamenlijk: Smeekgebed voor den Vrede" omhoog wordt gezonden, zal het vele geesten, weer rijp maken voor het begrip dat die vrede het hoogste en kostbaarste goed is, dat der smartelijk geteisterde menschheid kan worden gegeven. Daar wordt dus reeds het verlangen naar den vrede, als een hoog bezit bij de menschen gewekt.

Dat is niet genoeg: waar een bond der menschheid kans heeft om tot stand te komen, moet een onveranderlijke belangengemeenschap aangewezen kunnen worden.

Men denkt wellicht dat het komende Londensche Congres van realpolitici hierin zal voorzien, wijl het een voorbereiding beteekent tot den vrede van het wederkeerig eigenbelang. Zonder de waarde dezer poging te onderschatten, moet men toch inzien dat een dergelijke oplossing niet anders dan tijdelijk kan zijn; zoolang niemand sterk genoeg zich waant om het evenwicht te verbreken en de weegschaal der belangen ten zijnen voordeele te doen overslaan.

Alleen wanneer de wereld een hoogste en gemeenschappelijk belang kan vinden, waaraan al het overige ondergeschikt is, bestaat er kans op een blijvenden vrede.

En nu zou men toch blind moeten zijn om niet te zien, dat het stugge en tot uiterste consequentie doorgevoerd materialisme als levensleer voorbij is.

De onsterfelijkheids-gedachte, onder welken vorm dan ook, wint zienderoogen veld, waardoor het mogelijk wordt dat in haar licht alle tijdelijke en voorbijgaande geschillen zoo minimaal gaan lijken, dat de volkeren weigeren zich daarvoor uit te moorden.

En gelijk voorheen het collectief geweten eener natie in de paniek van losgelaten driften en uitgezonden leugens, een oorlog aanvaardde, zoo zal er een collectief geweten worden gevormd, dat begint met elken oorlog te veroordeelen, zoolang de noodzakelijkheid van dit uiterste en schrikbarende rechtsmiddel niet bewezen is door het plan van alle anderen.

Als de kerken der wereld dat bereiken, bij haar millioenen aanhangers en geloovigen deze mentaliteit weten te wekken, hebben zij ontzaglijk veel gedaan om den vrede te bevestigen, daar zij de oorlogspychose haar voedingsbodem ontnemen.

En indien de Katholieke Kerk als machtigste wereldorganisatie hierin het voorbeeld wil geven, hebben we alle redenen om ons te verheugen.

Men heeft in den laatsten oorlog den Paus verweten, dat hij niet van zijn macht over millioenen heeft gebruik gemaakt om hen de wapenen te doen neerleggen en den oorlog te smoren bij gebrek aan strijders.

Zulk een verwijt kan moeilijk ernstig worden genomen, maar het onthult verwachtingen, waarvan wij de vervulling in de toekomst lang niet onmogelijk achten.

Maar de geesten behooren eerst te worden voorbereid; een nieuw geslacht moet worden opgevoed in de overtuiging dat een internationale massamoord, ook al heet hij den euphemistisch: oorlog, bij slot van rekening een misdaad is.

En zoo kan wellicht de tijd komen, dat als de eene macht ten oorlog roept, een andere wereldmacht zegt: laat af! — en gehoorzaamd wordt.

Dat zou een weldaad zijn voor de menschheid.

En brengt het Eucharistisch Congres, de internationale verbroedering ook maar één stap nader, laat het de vredesgedachte in de hoofden der tienduizenden klaarder schijnen, dan mogen wij allen, zonder uitzondering het begroeten als een tweede Eucharistisch Vredes-congres.

KERKNIEUWS.

Eeuwfeest van Mgr. Niewindt.

In alle kerken van het Vicariaat is verleden Zondag een plechtige H. Mis opgedragen met „Te Deum" uit dankbaarheid jegens den Goeden God, voor het vele goed door Mgr. Niewindt op Curaçao tot stand gebracht.

Vormen op Sta. Rosa.

Op Woensdag van verleden week heeft Mgr. VUYLSTEKE op Sta. Rosa aan [illegible] gediend.

Religieuze kleeding.

Te Schijndel (Holland) heeft Mej. *Florence Meyer* van Sta. Rosa het religieuze kleed aangenomen. Haar naam als religieuze is *Maria Casimira*. Onze hartelijke gelukwenschen, ook aan hare geachte Familie.

Zuster Maria Gabriel. ✠

Gisteren morgen half elf overleed in het St. Elisabeth's gasthuis de Eerw. Zuster MARIE GABRIEL in den hoogen ouderdom van 76 jaar.

Zuster MA. GABRIEL heeft op heel bijzondere wijze in haar leven de bescherming van haar hemelsche Moeder Maria mogen ondervinden.

Hoe vurig verlangde zij zich als religieuze te wijden aan den dienst van God en van haar evennaaste. Doch een ziekte, waaraan zij van haar jeugd af leed, stond haar in den weg om haar roeping te volgen. Toen nam zij met een groot vertrouwen haar toevlucht tot haar Hemelshe Moeder. Zij ging ter bedevaart naar Lourdes, de plaats waar Maria's liefde en macht zich telkenmale zoo schitterend openbaart. En ziet, waar geen menschelijke hulp kon baten kwam Maria zelf haar kind te hulp. Op wonderbare wijze werd zij van haar kwaal genezen, en kon zij in het klooster worden opgenomen.

Geen wonder dat een groote innige liefde tot haar Moeder Maria geheel het leven van Zuster Ma. Gabriel gekenmerkt heeft.

Als een kind van Maria heeft zij geleefd. Als een kind van Maria is zij gestorven, na ongeveer dertig jaar, met algeheele opoffering van zich zelve God en haar naaste gediend te hebben.

„*Monstra te esse Matrem*" — „Toon dat Gij haar Moeder zijt" baden de Zusters bij haar sterfbed. Zeer zeker zal Maria haar kind in liefde hebben aangenomen en geleid naar den troon harer verheerlijking, door een leven van offer en lijden verdiend.

Zuster MA. GABRIEL (Mej. Maria Janssens) werd geboren te Heusden op 23 Mei 1848.

1 Oct. 1887 nam zij het religieuze kleed aan en deed haar professie op 25 Maart 1889. Op 13 Oct. 1894 kwam zij te Curaçao aan.

Heden morgen werd haar stoffelijk overschot naar haar laatste rustplaats begeleid.

Dat zij ruste in vrede.

Berichten uit de Kolonie.

Verjaardag van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina.

Morgen viert onze beminde en hoogvereerde Koninginne WILHELMINA haar vier en veertigsten verjaardag.

Dat God Haar zegenen en sterken moge, om met wijze en voorzichtige hand het schip van staat te voeren door de nog zoo troebele tijden van heden naar de haven van geluk en welvaart, is ons aller wensch.

God spare het kostbaar leven onzer zoo dierbare Vorstinne nog vele jaren, tot geluk van het Koninklijk Huis, tot zegen van ons Vaderland en de gebiedsdeelen buiten Europa.

Bioscoopvoorstelling.

Woensdagavond was het Brionplein propvol van menschen, vóor de bioscoopvoorstelling, die de eigenaars der nieuwe Curaçaosche sigaretten-fabriek aan het Curaçaosche publiek aanboden ter gelegenheid van Mgr. Niewindt's eeuwfeest. De harmonie van Scherpenheuvel hield er de vroolijkheid in. Het publiek genoot zichtbaar van de mooie film die er werd afgedraaid.

Onzen dank aan de Heeren eigenaars van de „*Empresa Cigarrera*" Curaçao voor deze attentie.

Toekomst van Aruba.

Naar aanleiding van het bezoek van Kaptein Clark, Kaptein Roger en Mr. Boyd, allen van de „Lago Petroleum-mij" aan Aruba, spreekt de correspondent van „La Union" de hoop uit, dat ons Gouvernement al zijn best doen en alle faciliteiten moge verleenen, opdat genoemde maatschappij zich op Aruba kome vestigen.

Wij sluiten ons gaarne bij dien wensch aan. Overtuigd dat ons Gouvernement de belangen, van alle eilanden ter harte neemt, en met vreugde alle middelen begroet, die onze zustereilanden economisch kunnen opheffen en vooruithelpen, twijfelen wij er niet aan, of het zal geen enkel middel onbeproefd laten, om genoemde Maatschappij haar voorgenomen vestiging op Aruba te vergemakkelijken.

De toekomst van Curaçao is verzekerd.

Laten we ook trachten die der andere eilanden zooveel 't in ons vermogen is, te verzekeren.

Wordt die voorgenomen vestiging op Aruba een feit, dan zijn wij er zeker van dat ook voor dit eiland weer een tijdperk van bloei zal aanbreken.

Het geen ons aller vurige wensch is.

Een Meteoor.

Vorige week Donderdagavond (21 [illegible] Oost-District door verschillende personen een prachtige Meteoor opgemerkt in Oostelijke richting. Tweemaal ontstond een reusachtige ontploffing, die den nacht in helderlichten dag veranderde, telkens gevolgd door een pracht van een vuurregen.

Een bevestiging van dit bericht ontvingen wij uit Bonaire: „Gisteren avond (21 Aug.) is hier *op of dicht bij* Bonaire een bolide gevallen. 4 a 5 seconden was Bonaire in een groote pracht van veelkleurig licht gehuld. 't Licht was zóo sterk dat het 't zonlicht nabijkwam. Het vallen ging gepaard met een sterk gedruisch".

Dit gedruisch werd [illegible] zoover wij konden nagaan, hier op Curaçao door niemand waargenomen.

Regen.

Na 14 dagen droogte werden we deze week Dinsdag en Woensdagmorgen weer op eenige malsche regenbuien vergast. Het was noodig, het begon, zoo waar, al weer droog te worden.

De hitte, en kalmte en windstilte blijft aanhouden en doet nog meer regen verwachten.

De orkaan, de vorige week tusschen Dominica en St. Kits aangekondigd, en voortgaande in Westelijke richting, schijnt verder niet veel onheil aangericht te hebben. Alleen hebben de beide stoomschepen *Tachira* en *Zulia* met dezen orkaan te worstelen gehad.

Storm.

Donderdag avond ll. werd er een storm geseind tusschen Dominica en Antigua, die zich in westelijke of West-Noord-Westelijke richting bewoog.

Nieuwe Consul.

Tot Consul van de Vereenigde Staten te Curaçao is benoemd de Amerikaansche Consul te Caracas, de Heer T. W. VOETTER die Woensdag l.l. per „*Zulia*" hier is aangekomen.

Van harte welkom en onze gelukwenschen.

Gedecoreerd.

De Heer JOS. M. L. MADURO, Consul van Zweden alhier, heeft van Z. M. den Koning van Zweden de decoratie ontvangen van 't Kruis 1ste klas, als Officier in de Orde van Wasa.

Onze hartelijke gelukwenschen.

Japaansch Stoomschip.

Voor de tweede maal kwam deze week een Japansch stoomschip onze haven binnen. Het is een vrachtboot geladen met steenkolen, komend van Norfolk voor de firma Maduro & Sons.

De boot heet „*Wales Maru*".

Verkoop.

De vorige week heeft er tusschen de Directie van de *Cur. Petr. Mij.* en van de *Cur. Trading Co.* een belangrijke transactie plaats gehad. De Werf *de Wilde (Klip p'atras)* met al de terreinen doorloopend tot de Versali Baai in het Schottegat, eigendom van de *Cur. Trading Co.* is overgegaan in het bezit van de *Cur. Petr. Mij.* Ofschoon deze terreinen wel achter de *Groote Werf* heen loopen, is de *Groote Werf* zelf *niet* in dezen koop begrepen.

Wat den koopsom betreft, doen allerlei geruchten de rondte. Men spreekt van 1.200.000, ook van 1½ millioen gld. Doch ook hiervan zou men kunnen zeggen:
Die het zeggen, weten het niet.
Die het weten, zeggen het niet.

Officieele Berichten.

Aan den agent van politie 1ste klasse J. P. Hengeveld is een maand verlof buiten bezwaar van de kas verleend.

De militairen G. Schefer en L. A. Roosje zijn bij de politie werkzaam gesteld als agenten 2de klasse.

De Inspecteur van politie alhier K. W. Elhorst is wegens ziekte eervol ontheven van de verdere waarneming zijner betrekking.

Aan den hoofdagent van politie L. Bouwman is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

Aan den brievenbesteller alhier Mario Merien is tot verder herstel van gezondheid veertien dagen verlofsverlenging verleend.

Mej. H. C. M. van Romondt is tijdelijk werkzaam gesteld ter Gouvernements-Secretarie.

Aan den commies B. P. P. Schrils ten postkantore alhier is tot herstel van gezondheid een maand verlof naar Venezuela verleend.

De adjunct-commies H. B. C. Schotborgh is tijdelijk geplaatst ten postkantore.

Aan den agent van politie 2e klasse L. A. Baart is tot herstel van gezondheid zeven dagen verlof verleend.

Aan den kommies der belastingen alhier D. Davelaar is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

Aan den heer N. van Meeteren is op zijn verzoek eervol ontslag verleend als rooimeester van de buitendistricten op Aruba, en als zoodanig is benoemd de heer L. J. M. Henriquez.

FEESTPROGRAMMA

31 AUGUSTUS 1924.

8.30 v. m.

Oaclatie der Schoolkinderen van heel Curaçao in de scholen.

9.10 v. m.

Sprietloopen en Mastklimmen met Muziekuitvoering op het Fortplein,
(10 prijzen a f 1.50)
(prijzen in natura)

10—11, v. m.

Roeiwedstrijden met booten met 2 en met 4 roeiers.
(1e. prijs f. 10.— 2e. prijs f. 5— v. 2 roeiers.)
(1e. prijs f. 20.— 2e. prijs f. 10.— v. 4 roeiers.)
Afvaart Mast Motet waar deelnemers zich kunnen aanmelden om 10 uur v. m.

11—12. v. m.

Hardwrikken met Ponten Otrabanda—Punda
(1e. prijs f. 5.— 2e. prijs f 3.— 3e. prijs f. 3.— enz.)
Aanmelden politie—post Otrabanda,

Zwemwedstrijd langs K. E. brug.
(1e. prijs f. 10.— 2e. prijs f. 7.50 3e. f. 5.— 4e. prijs f. 2.50)
Aanmelden Salon „Brion"

4. n. m.

Hardloopwedstrijd 100 en 200 Meter.
(prijzen in natura)
Inschrijven a. h. Kleedlokaal Jubileum—Sport Park 3.30.

4.20 n. m.

Gecostumeerde voetbalwedstrijd 2 keer 15 minuten (Prijzen voor costuums)
In de pauze wedstrijd op stelten 60 Meter.

7—9. v. m.

Bioscoopvertooning Brionplein met muziek.
Vuurwerk.

DE HEER EN MEVROUW

H. P. Th. Jacobs-Jonkhout

hebben de eer hierbij kennis te geven van de geboorte van hun dochter

Thelma Josoline

Curaçao, 26 Aug. 1924.

Bekendmaking.

De verkoop van Juweelen en van Gouden en Zilveren voorwerpen, ter Spaar-en Beleenbank van Curaçao beleend van den **1n. Januari 1923** af tot en met **30n. Juni 1923** onder **No. 5238 E** tot en met **No. 4529 G**, zal plaats hebben op **Donderdag den 11 September** a. s. en volgende **Donderdagen.**

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den 17 Augustus 1924.

De Voorzitter

3 H. J. COHEN HENRIQUEZ.

De Immigratie in Amerika.

Zooals men weet is door de Vereenigde Staten een lijst samengesteld van het aantal landverhuizers van elke natie, dat voorloopig elk jaar in de Vereenigde Staten zal worden toegelaten. Dat getal is zeer beperkt. Voor onze kolonie is het voornamelijk van belang te weten, hoeveel immigranten van *deze* eilanden worden toegelaten. Dat getal is uiterst gering n. l. niet meer dan 3 per maand dus in het geheel 36 personen per jaar, die uit Nederl. West-Indie als landsverhuizers zullen worden toegelaten. Voor menigeen op de Bovenwindschen Eilanden zal dat een leelijke streep door de rekening geven. Mogelijk ook dat Amerika ons dus een handje zal helpen om de ontvolking onzer Bovenwindsche Eilanden tegen te gaan.

DE HEER EN MEVROUW

Veltman

hebben de eer hierbij kennis te geven van de geboorte van hun dochter

Martha Johanna Louisa.

Curaçao, 23 Aug. 1924.

BUITENLAND.

De Ku Klux Klan,
Zijn oorsprong en beteekenis,
Zijn politieke invloed.

In de dagen van den wereldoorlog was Amerika vooral het land, waar onder leiding van wijlen president Wilson een krachtige beweging werd op touw gezet tegen de geheime diplomatie.

Des te merkwaardiger is het daarom, dat sinds die dagen vooral het geheime genootschap van de *Ku Klux Klan* zoo krachtig het hoofd heeft opgestoken en ze, sedert is opgegroeid tot een beweging, welke haar vertakkingen vindt tot in de hoogste politieke regionen.

In het bijzonder in de Zuidelijke Staten heeft de *K. K. K.* een grooten aanhang, zooals zich op den partijdag der Demokraten ten zeerste afspiegelde.

Daar gold Mc. Adoo, de schoonzoon van president Wilson, als de man van de *Ku Klux Klan*; in hoeverre hij sympathiseert met die geheime beweging, is niet zoo gemakkelijk te zeggen, maar een feit is, dat hij door de staten, waar de invloed der *K. K. K.* het grootst is, het krachtigst werd gesteund voor zijn kandidaatschap. Die hulp heeft hem, zooals men weet, niet mogen baten.

Als een bewijs, hoe sterk de [illegible] *Klux Klan* influenceert op de Demokratische partij, kan dienen, dat het bestuur dezer partij dagen en nachten met de handen in het haar heeft gezeten, om haar program tegenover dit zoo gevaarlijke genootschap af te bakenen.

In de Oostelijke staten, en in het bijzonder in New York, staat de openbare meening uiterst vijandig tegen de *K. K. K.*, wat al heel duidelijk wordt door het volgende feit:

Toen de *New York World* in verband met de partijdag der Demokraten een vinnigen strijd aanbond tegen de Klan, zag zij haar dagelijksche oplage 30 á 40.000 exemplaren stijgen.

Zooiets teekent de wijze, waarop het publiek meeleeft met een geharnaste politiek tegen dit beruchte genootschap.

Op den partijdag zelf werd na urenlange debatten, waarbij-de politieke hartstochten tot boven het kookpunt stegen, waarbij werd gebruld en gegild, met slechts een paar stemmen meerderheid het programma zóó opgesteld, dat de Demokratische partijdag zich niet tegen en ook niet vóór K. K. K. uitsprak.

Bryan had dit voorstel verdedigd met het betoog, dat het dwaasheid zou zijn, van die Ku Klux Klan zooveel notitie te nemen, door dit geheime genootschap de eer aan te doen, het tot een onderwerp van partijpolitiek te maken!

Alsof de K. K. K. inderdaad zoo'n onbeteekenenden aanhang heeft! Dat lijkt er helaas niet op. Trouwens die stemming op het kantje af sprak boekdeelen. Het was dan ook dan ook een strijd beheerscht door vrees aan den eenen kant en verbittering aan de andere zijde.

***

De Ku Klux Klan is een geheim genootschap, dat oorspronkelijk in het jaar 1866, na den den burgeroorlog, werd opgericht.

Zijn doel was de vrijmaking en gelijkstelling van de negers, welke gelijkstelling met het blanke ras de Noordelijke staten door hun overwinning op de Zuidelijken, in een wet hadden kunnen doen vastleggen, zoo fel mogelijk te bekampen.

Nu was de atmosfeer voor den groei van de K. K. K. bijzonder gunstig. Want door de sterke toename der Vrijmetselarij in de Ver. Staten, was er maar een al te vruchtbare bodem voor geheime genootschappen.

Vandaar dat de K. K. K. in een sluier van geheimzinnigheid en mystiek werd gehuld. Vandaar ook al die zonderlinge namen en graden van hoog tot laag.

Bovenaan stond de „grootheksenmeester van het onzichtbare rijk; dan volgen groot-cyclopen, groot-toovenaars, groot-Turken, draken, hydra's enz.!

Alleen reeds die namen teekenen al den geest van het genootschap, evenals ook de kleeding, die uit een wit masker, een witte puntkap en een dito los neerhangend gewaad bestaat, zoodat de drager in en achter dat alles geheel schuil gaat.

Ook de benaming van Ku Klux Klan was er op berekend om een raadselachtigen geheimzinnigen indruk te maken. De benaming schijnt afgeleid van het Grieksche woord kyklos, dat kring of cirkel beteekent.

De eerste groot-heksenmeester — wat een baantje!! — was een gewezen slavenhandelaar, Forrest geheeten, onder wiens leiding de K. K. K. de meest afschuwelijke gruweldaden tegen de negers pleegde en op invloedrijke personen, die uit de Noordelijke staten naar het Zuiden kwamen.

In korten tijd had deze geheime bond meer dan een half millioen leden, die 's nachts hun schandelijk veemgericht hielden en de ongelukkigen, die hun haat of wraak hadden opgewekt, op de meest ontzettende wijze ter dood brachten.

***

In het jaar 1869 werd door de regeering deze misdadige bond opgeheven, maar de opheffing was slechts [illegible] schuldige klinkende namen bleef het genootschap voortbestaan, zoo b.v. als „de witte broeders", „de ridders van de witte camelia" e.d.

Langzamerhand scheen deze schandelijke organisatie dood te loopen; de laatste moord, door haar bedreven, dateert ongeveer van 1876.

Veertig jaar lang hoorde men niet meer van de geheimzinnige misdadigheid, totdat in de oorlogsdagen de de beweging den kop weer opstak.

Uit den oorlog teruggekeerde soldaten, afkomstig uit de Zuidelijke staten, deden het verderfelijke genootschap opnieuw opleven.

Richtte zich de oude bond in hoofdzaak tegen de ongelukkige negers, de nieuwe Ku Klux Klan verklaarde den oorlog ook aan de Katholieken en Joden en in de staten van het Zuidwesten bovendien tegen Chineezen en Japanneezen.

Met de schandelijkste willekeur gaan de K. K. K.-leden te werk. Eenige weken geleden nog werd een man, die tot de Katholieke Kerk was overgegaan, 's nachts door Ku Klux Klan-lieden uit zijn bed gehaald en onder schandelijke z. g. plechtigheden werden het slachtoffer met een gloeiend ijzer drie K's in het voorhoofd gebrand.

Drie weken hield men hem gevangen; toen zijn vreeselijke wonden waren genezen, liet men hem vrij als een afschrikwekkend voorbeeld van de wraak der Ku Klux Klan.

***

Het getuigt wel van een diep treurige mentaliteit, dat in een land, dat zich nog wel het vrije Amerika noemt, een machtige partij als van de Demokraten niet een formule in haar program durft op te nemen, welke zich vierkant uitspreekt tegen zulk een monsterachtige geheime organisatie.

Maar, zooals we al opmerkten, op het kantje af is die formule er uit gebleven.

En dat zij er uit bleef, zal over eenige maanden bij de groote stemming aan de Demokratische partij honderdduizenden stemmen kosten.

Al wat katholiek is en israëliet, alle negers en andere kleurlingen zullen uit protest hun stemmen aan zoo'n halfslachtige partij onthouden, waarvan vermoedelijk de nieuwe partij onder La Folette de meeste vruchten zal plukken.

Want senator La Follette heeft zich onomwonden uitgesproken voor het doen verdwijnen der Ku Klux Klan, die een zoo geduchte smet werpt op den huidigen toestand in de Ver. Staten.